

> Retouradres Postbus 24044 2490 AA Den Haag

Laan van Ypenburg 6
2497 GB Den Haag
Postbus 24044
2490 AA Den Haag
www.forensischinstituut.nl

Contactpersoon
Juridische zaken

T 070 888 66 66

Ons kenmerk
23-DIR-083

Bijlagen
1

Datum 31 juli 2023
Onderwerp Besluit op Woo-verzoek

Geachte heer ,

Bij brief d.d. 13 mei 2023 heeft u bij het Openbaar Ministerie (OM) Midden-Nederland, namens uw cliënt, dhr. , een verzoek ingediend waarmee u een beroep doet op de Wet open overheid (Woo). Het OM heeft uw verzoek per e-mail van 26 mei 2023 doorgestuurd aan het Nederlands Forensisch Instituut (NFI). Het NFI heeft het verzoek op dezelfde datum ontvangen. U heeft verzocht informatie openbaar te maken over het DNA-profiel van het 'Heulmeisje', waaronder het DNA-profiel zelf, de onbewerkte en bewerkte varianten, alsmede de uit de profielen geïsoleerde SNP monsters.

1. Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo. Op grond van artikel 4.1, eerste lid, van de Woo kan eenieder immers een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf.

2. Inventarisatie documenten

Naar aanleiding van uw verzoek zijn de digitale archiefsystemen van de Nederlandse DNA-databank en de divisie 'Biologische Sporen' van het NFI geraadpleegd.

Het DNA-profiel van het Heulmeisje betreft een zogenoemd STR-DNA-profiel, een electropherogram ('piekenprofiel'), weergegeven als een getallencode. Deze getallencode is opgenomen in zowel de DNA-databank Vermiste Personen, als in de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken.

Omdat het DNA-profiel een STR-DNA-profiel betreft en geen SNP-DNA-profiel, is enkel informatie betreffende dit STR-DNA-profiel aangetroffen. De overige informatie waar u om verzoekt (de uit de profielen geïsoleerde SNP-monsters) is niet binnen het NFI aanwezig.

3. Besluit

Ik besluit de door u gevraagde informatie in het geheel niet openbaar te maken. Voor de motivering van dit besluit verwijs ik naar het onderdeel "Overwegingen".

4. Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Verhouding met andere wetten

DNA-profielen van onbekende doden worden opgenomen in de DNA-databank Vermiste Personen. Deze DNA-profielen vallen onder het regime van de Wet politiegegevens en zijn politiegegevens die worden verwerkt ten behoeve van de hulpverleningstaak van de politie¹. In de bijlage bij artikel 8.8 van de Woo is bepaald dat de artikelen 3, derde lid en 7 van de Wet politiegegevens (Wpg) worden aangemerkt als een bijzondere openbaarmakingsregeling die afwijkt van de werking van de Woo. Deze artikelen zien op de verwerking van politiegegevens. Op politiegegevens ziet de Woo niet. De Woo is dus niet van toepassing op het STR-DNA-profiel van het Heulmeisje dat is opgenomen in de DNA-databank Vermiste Personen.

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Indien een onbekende dode vermoedelijk door een misdrijf om het leven is gekomen, wordt het STR-DNA-profiel niet alleen opgenomen in de DNA-databank Vermiste Personen maar ook in de Nederlandse DNA-databank voor strafzaken en vergeleken met daarin opgenomen profielen.

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

DNA biedt veel mogelijkheden bij de opsporing van strafbare feiten en de identificatie van onbekende doden en in het DNA van personen liggen zeer gevoelige (bijzondere persoons)gegevens opgeslagen. De wetgever was zich hier terdege van bewust bij de totstandkoming van de DNA-wetgeving. Het gebruik van DNA-profielen voor de opsporing is dan ook sterk gereguleerd. De gegevens worden beschermd door een zeer zorgvuldig ingericht proces. De waarborgen zijn onder andere beschreven in het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken.² Het NFI is op grond van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken het aangewezen instituut om DNA-onderzoek te verrichten en de directeur van het NFI is aangewezen als beheerder van de DNA-databank voor strafzaken. Hij is aan

¹ Stb. 2012,82, <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2012-82.html>.

² Besluit DNA-onderzoek in strafzaken, <https://wetten.overheid.nl/BWBR0012791/2020-11-01>.

Datum
31 juli 2023

Ons kenmerk
23-DIR-083

strikte regels gebonden als het gaat om het beheer van de databank en het verstrekken van DNA-profielen uit die databank.

Datum

31 juli 2023

Ons kenmerk

23-DIR-083

Het STR-DNA-profiel van het Heulmeisje betreft gevoelige informatie over een persoon. Het openbaar maken of het aan een ander dan de in het DNA-besluit genoemde mogelijke ontvangers verstrekken van deze, onder zeer stringente voorwaarden en regelgeving opgeslagen informatie in de betreffende DNA-databanken zou het functioneren van de Staat of andere overheden in gevaar kunnen brengen. Dit te meer nu er daarmee geen controle meer is op waarvoor het privacygevoelige DNA-profiel gebruikt wordt. Dit schaadt het goed functioneren van de DNA-databanken en daarmee het goed functioneren van de overheid. De procedure is strikt geregeld omdat het gaat om zeer gevoelige informatie over een persoon, daarom vind ik het belang van het goed functioneren van de Staat in dit geval zwaarder wegen dan het belang van openbaarheid. Ik maak deze informatie daarom niet openbaar.

Hoewel de informatie waar u om vraagt ouder is dan vijf jaar, geldt voorgaande onverminderd. Afhankelijk van de aard van de verdenking en de persoon van wie het DNA-profiel afkomstig is, gelden verschillende bewaartermijnen. Zo mag het STR-DNA-profiel van een onbekend slachtoffer van een strafbaar feit dat niet aan verjaring onderhevig is (zoals moord en doodslag) 80 jaar worden opgenomen in de DNA-databank voor strafzaken (artikel 18b, eerste lid, onder c van het Besluit DNA-onderzoek in strafzaken). Zolang het STR-DNA-profiel in de databanken is opgenomen, vinden er dagelijks vergelijkingen plaats en is er een identificatiebelang. Gedurende deze hele periode is het van belang dat zorgvuldig met de profielen wordt omgegaan. Ik vind dat het belang van het goed functioneren van de Staat dus, ondanks het tijdsverloop, zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Verstrekking van niet-openbare informatie wegens klemmende redenen

In uw Woo-verzoek geeft u aan dat er nog steeds een actief maatschappelijk en algemeen belang is bij het achterhalen van de identiteit van het Heulmeisje, wat volgens u maakt dat er op grond van artikel 5.6 van de Woo klemmende redenen zijn voor openbaarmaking.

Artikel 5.6 van de Woo is bedoeld om informatie uitsluitend aan de verzoeker te verstrekken, indien er klemmende redenen zijn om de verzoeker de gevraagde informatie, die ingevolge artikelen 5.1 en 5.2 niet openbaar gemaakt kan worden voor eenieder, niet te onthouden. Dat kan slechts als sprake is van zwaarwegende redenen.³ Deze situatie doet zich slechts voor als blijkt dat het achterwege blijven van openbaarmaking van informatie voor een bepaald individu onevenredig nadelig blijkt te zijn. Zoals eerder in dit besluit beschreven vinden er vergelijkingen plaats en zie ik geen klemmende redenen op grond waarvan de informatie alleen aan u zou mogen worden verstrekt. Mede gelet op het uitzonderlijke karakter van deze bepaling, zie ik geen reden om toepassing te geven aan artikel 5.6 van de Woo.

³ Geconsolideerde artikelsgewijze toelichting bij de Wijzigingswet Woo, bijlage bij *Kamerstukken II 2019/20, 35112, nr. 9.*

Datum
31 juli 2023

Ons kenmerk
23-DIR-083

Vragen

Indien u vragen heeft over de afhandeling van uw verzoek, dan kunt u contact opnemen met Juridische Zaken via woo@nfi.nl. Voor meer informatie over de Woo-procedure, kunt u kijken op rijksoverheid.nl.

Met vriendelijke groet,
De Minister van Justitie en Veiligheid,
Namens deze,

Hoofd Bestuursondersteuning NFI

Bezwaar

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na de dag waarop dit is bekend gemaakt een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift moet door de indiener zijn ondertekend en bevat ten minste zijn naam en adres, de dagtekening, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden waarop het bezwaar rust. Dit bezwaarschrift moet worden gericht aan: de Minister van Justitie en Veiligheid, t.a.v. het NFI, Postbus 24044, 2490 AA, Den Haag.

Bijlagen

1. Relevante artikelen uit de Woo bij het besluit d.d. 31 juli 2023 op het Woo-verzoek d.d. 13 mei 2023